

Jo Brouns, Vlaams minister van Omgeving en Landbouw

Koning Albert II laan 7,
1210 Sint-Joost-ten-Node,
België

Onderwerp: Steun voor België als pionier van verpakingsafval preventie

Datum: Donderdag 26 maart 2026

Geachte Ministers van het Vlaams Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Federale Regering,

Het is ons ter ore gekomen dat de drie Belgische gewesten werken aan een herziening van hun Interregionaal Samenwerkingsakkoord Verpakkingen ("*ISA Verpakkingen*"), met het oog op de inwerkingtreding van de Europese Verordening inzake Verpakkingen en Verpakingsafval (Packaging and Packaging Waste Regulation - PPWR) op 12 augustus 2026.

Wij willen België dan ook graag feliciteren met haar ambities op het **gebied van preventie**. Deze ambities blijken onder meer uit het **expliciet verantwoordelijk stellen van producenten** voor het behalen van de preventiedoelstellingen zoals bepaald in artikel 43 van de Verordening (art. 3 §1/2 van het ISA), en door een **"preventiebijdrage" te voorzien in geval van niet-gehaalde preventiedoelstellingen** (art. 22/13). De bijdrage zou **50 euro bedragen per ton afval waarmee zij boven de doelstelling uitkomen**, en dit per materiaalsoort om substitutie-effecten te voorkomen. Deze bijdrage zou worden betaald door de PRO's, of rechtstreeks door de individuele producenten indien van toepassing.

Dankzij deze maatregel zal België voldoen aan de verplichtingen van de nieuwe Verordening inzake Verpakkingen en Verpakingsafval (PPWR). De Verordening vereist immers dat lidstaten de nodige maatregelen nemen om de preventiedoelstellingen te behalen, met name via economische prikkels (overweging 121). Deze maatregel sluit bovendien volledig aan bij de ambitie van België om een voortrekker te zijn in de circulaire economie.

Wij juichen toe dat de gewesten zich met deze **"preventiebijdrage"** de noodzakelijke financiële middelen genereren om de transitie naar verpakkingssystemen die de ladder van Lansink respecteren te versnellen, indien de Europese doelstellingen voor 2030, 2035 en 2040 niet zouden worden gehaald. De middelen uit deze bijdrage kunnen worden aangewend voor de financiering van hergebruikssystemen, bulk- en navulsystemen, of andere maatregelen die bijdragen aan de preventiedoelstellingen.

Deze maatregel zou alleen gevolgen hebben voor de producenten als de preventiedoelstellingen niet worden gehaald. Het zal hen doeltreffend stimuleren om over te stappen op andere verpakkingssystemen die prioriteit geven aan preventie, om zo te voorkomen dat ze deze bijdrage moeten betalen. Bovendien wordt de bijdrage per materiaalsoort toegepast, om substitutie tussen verschillende verpakingsmaterialen tegen te gaan. Dit voorkomt op een doordachte manier mogelijke ongelijkheden tussen producenten - bijv. tussen producenten van kunststof- en kartonnen.

Uiteraard blijven alle betrokken actoren in het beheer van verpakkingen - zoals afvalintercommunales, steden en gemeenten, consumenten en distributeurs - een essentiële rol spelen bij afvalpreventie. Het responsabiliseren van alle producenten die verpakkingen op de Belgische markt brengen, zal bijdragen aan een eerlijkere verdeling van de inspanningen en aan versterkte preventie aan de bron.

De ondertekenaars van deze brief verenigen zich om een sterke positie te ondersteunen en benadrukken het belang om uw ambities ten volle waar te maken, zodat België zijn pioniersrol op het vlak van circulaire economie en afvalpreventie kan behouden. We moedigen u ook aan om uw ambities te delen met andere lidstaten en te streven naar coördinatie met de Europese Commissie. Op die manier kunt u de weg vrijmaken voor een echte circulaire economie voor verpakkingen en kunnen andere lidstaten uw voorbeeld volgen.

Hoogachtend,

Brief medeondertekend door:

België

Bond Beter Leefmilieu, Kira Van den Ende (Belgium)
 BRAL, Geoffrey Usé (Belgium)
 Canopea, Pauline Modrie (Belgium)
 ConsomAction, Sylvie Droulans (Belgium)
 Copidec, Laurent Dupont (Belgium)
 City to Ocean, Pieter Elsen (Belgium)
 De Transformisten, Stephanie De Bock (Belgium)
 Dryade, Dries Verhaeghe (Belgium)
 Fair Resource Foundation, Chloé Schwizgebel (Belgium)
 HERW!N, Eva Verraes (Belgium)
 Inter-Environnement Bruxelles, Cataline Sénéchal (Belgium)
 Proper Strandlopers, Tim Corbusier (Belgium)
 RESSOURCES, Jean-Marc Caudron (Belgium)
 Testaankoop, Julie Frère (Belgium)
 Zero Waste Belgium, Pauline Talbot (Belgium)

Europa

ACR+, Françoise Bonnet (Europe)
 Environmental Coalition on Standards (ECOS), Fanny Rateau (Europe)
 New European Reuse Alliance (New ERA), Fernando Rodríguez-Mata (Europe)
 Environmental Paper Network International, Mateus Carvalho (Europe)
 Zero Waste Europe, Aline Maigret (Europe)

Andere lidstaten

GLOBAL 2000, Anna Leitner (Austria)
 Zero Waste Austria, Daniela Hinteregger (Austria)
 Zero Waste Estonia, Marianne Sepp (Estonia)
 No Plastic In My Sea, Muriel Papin (France)
 Réseau Vrac et Réemploi, Célia Rennesson (France)
 Surfrider Foundation Europe, Lisa Pastor (France)
 Zero Waste France, Bastien Faure (France)
 Forum Ökologie & Papier, Evelyn Schönheit (Germany)
 Ocean. Now!, Meike Schützek (Germany)
 Humusz Szövetség, György Szabó, (Hungary)
 Voice Of Irish Concern for the Environment (VOICE), Tad Kirakowski (Ireland)
 Zero Waste Montenegro, Vanja Cicmil (Montenegro)
 Dutch Cups, Dennis Valent (Netherlands)
 Plastic Soup Foundation, Maria Westerbos (Netherlands)
 Searious Business, Emma Samson (Netherlands)
 Zero Waste Nederland, Elisah Pals (Netherlands)
 Polish Zero Waste Association (Poland)
 Sciaena, Valentina Muñoz Farias (Portugal)
 ZERO, Susana Fonseca (Portugal)
 Ekologi brez meja, Jaka Kranjc (Slovenia)
 Focus Association for Sustainable Development, Nina Tome (Slovenia)
 Gallifrey Foundation, Antoinette Vermilye (Switzerland)
 UK Without Incineration Network (UKWIN), Shlomo Downen (UK)

